

Ξενοφώντας Ἑλληνικά, Βιβλίο 2ο

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

1. Εισαγωγικά στην αρχαία ελληνική ιστοριογραφία

A. Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Η ιστοριογραφία στους ανατολικούς λαούς

1. Ποιο είναι το έργο της ιστοριογραφίας;
2. Για ποια θέματα μας πληροφορούν οι ιστορικές καταγραφές που συναντά κανείς στις περιοχές της Αιγύπτου και της Μεσοποταμίας;
3. Ποιο σκοπό υπηρετούν τα ιστορικά κείμενα της Παλαιάς Διαθήκης;
4. Να αναφέρετε ένα βασικό γνώρισμα της κινεζικής ιστοριογραφίας.

Ἕλληνες (ιστοριογράφοι) λογογράφοι κατά την αρχαϊκή περίοδο

5. Ποια ήταν η πρωτοτυπία των Ελλήνων ιστοριογράφων σε σχέση με τις ιστορικές καταγραφές στις χώρες της Μέσης και Ἄπω Ανατολής;
6. Ποιο σκοπό υπηρετεί η ελληνική ιστοριογραφία κατά την αρχαϊκή εποχή;
7. Να αναφέρετε τρεις λογογράφους της αρχαϊκής εποχής.
8. Να γράψετε ενδεικτικά τέσσερα θέματα με τα οποία ασχολούνται οι λογογράφοι της αρχαϊκής περιόδου.

Ηρόδοτος – Θουκυδίδης - Ξενοφών

9. Ποιον θέτει ως στόχο της Ιστορίας του ο Ηρόδοτος;
10. Να αναφέρετε το κεντρικό θέμα των ιστορικών γεγονότων που αφηγείται.
11. Να προσδιορίσετε κατά προσέγγιση τη χρονική περίοδο που καλύπτει η καταγραφή των ιστορικών γεγονότων από τον Ηρόδοτο.
12. Ποιο είναι το θέμα της Ιστορίας του Θουκυδίδη;
13. Να σημειώσετε ποια ήταν η βαθύτερη αιτία της σύγκρουσης Αθηναίων και Σπαρτιατών σύμφωνα με την κρίση του ιστορικού που την κατέγραψε.

14. Να αναφέρετε σύντομα ποιος ήταν ο σκοπός της συγγραφής ιστορίας από το Θουκυδίδη.
15. Σε ποια χρονική περίοδο αναφέρεται ο Ξενοφών με τα *Ελληνικά* του;
16. Να γράψετε δυο σημαντικές χαρακτηριστικές διαφορές που διαπιστώνουμε ανάμεσα στο έργο του Ξενοφώντα και το έργο των προηγούμενων μεγάλων ιστορικών του 5^{ου} αιώνα π.Χ.
17. Με ποιο έργο του Ξενοφώντα εμφανίζεται στο χώρο της πεζογραφίας η μυθιστορηματική βιογραφία;

Ελληνιστική - ρωμαϊκή εποχή

(Πολύβιος, Διόδωρος, Πλούταρχος, Αρριανός)

18. Ποια θέματα συγκεντρώνουν το ενδιαφέρον και την προσοχή των ιστοριογράφων του 4^{ου} αι. π. Χ.;
19. Ποια ιστορική περίοδο καλύπτει το έργο του Πολύβιου του Μεγαλοπολίτη και σε ποια ιστορικά γεγονότα αναφέρεται (επιγραμματικά);
20. Ποιον είχε ως πρότυπο για την ιστορική του έρευνα ο Πολύβιος;
21. Να αναφέρετε επιγραμματικά τα σημαντικότερα έργα του Πλουτάρχου και του Αρριανού (όσα αναφέρονται στο βιβλίο σας).
22. Να αναφέρετε επιγραμματικά ποια είναι τα βασικά θέματα των ιστορικών έργων του Πλουτάρχου και του Αρριανού.
23. Ποιον προγενέστερό του ιστορικό είχε ως πρότυπό του ο Αρριανός;

B. Ερωτήσεις ελεύθερης ανάπτυξης ή συνδυασμός σύντομης απάντησης και ελεύθερης ανάπτυξης

Η ιστοριογραφία μέχρι την ελληνιστική εποχή

1. Να αναφέρετε την περιοχή που αναπτύχθηκε η ιστορία μαζί με τη γεωγραφία και τη φιλοσοφία, κατά την αρχαϊκή περίοδο, και τους λόγους που ευνόησαν την ανάπτυξή τους.
2. Να γράψετε σύντομο κατατοπιστικό σημείωμα για τους λογογράφους και το έργο τους.

3. Να εξηγήσετε γιατί ο Κικέρωνας απεκάλεσε τον Ηρόδοτο «πατέρα της Ιστορίας».
4. Να σημειώσετε, σύμφωνα με τις πληροφορίες του βιβλίου σας, σε τι διαφέρει η Ιστορία του Ηροδότου από τα έργα των λογογράφων.
5. Να γράψετε ποια είναι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του έργου του Ηροδότου (στόχοι, θεματική ποικιλία, περιεχόμενο, χρονική περίοδος, μεθοδολογικές αρχές).
6. Να αιτιολογήσετε το χαρακτηρισμό «ο μεγαλύτερος ιστορικός όλων των εποχών» που αποδίδεται στο Θουκυδίδη στην εισαγωγή του βιβλίου σας.
7. Να εξηγήσετε γιατί ο Θουκυδίδης θεωρεί το ιστορικό του έργο «κτῆμα ἐξ αἰεί» (αθάνατο απόκτημα για τον άνθρωπο).
8. Είναι κατά τον Θουκυδίδη η αναζήτηση της αλήθειας εύκολη ή δύσκολη υπόθεση και γιατί;
9. Ποιες νέες τάσεις εμφανίζονται στην ιστοριογραφία τον 4^ο π.Χ. αιώνα με το έργο του Ξενοφώντα; Να γράψετε σχετικό κατατοπιστικό σημείωμα.
10. Να γράψετε ποια είδη πεζογραφίας κάνουν την εμφάνισή τους για πρώτη φορά με το έργο του Ξενοφώντα και να αναφέρετε τα βασικά τους χαρακτηριστικά.

Ελληνιστική – ρωμαϊκή εποχή

(Πολύβιος, Διόδωρος, Πλούταρχος, Αρριανός)

11. Να εξηγήσετε το χαρακτηρισμό «καθολική» (= παγκόσμια) που δίνει ο Πολύβιος στο έργο του *Ιστορίαι*.
12. Να γράψετε ποια αντίληψη έχει ο Πολύβιος γενικά για την ιστορία και ποιο στόχο επιδιώκει ο ίδιος με το ιστορικό του έργο.
13. Ποιος χαρακτηρισμός αποδίδεται στον Πλούταρχο με βάση το συγγραφικό του έργο; Να τον αιτιολογήσετε.
14. Να εκτιμήσετε την αξία των ιστορικών έργων που γράφτηκαν μέχρι το 2^ο αι. μ. Χ. παίρνοντας υπόψη την χρησιμότητα και την επίδρασή τους στις μεταγενέστερες γενιές ποιητών και πεζογράφων. Να τεκμηριώσετε την άποψή σας με παραδείγματα που αναφέρονται στην εισαγωγή του βιβλίου σας.

Γ. Ερωτήσεις κλειστού τύπου ή συνδυασμός ανοικτού και κλειστού τύπου

1. Ποιες από τις προτάσεις της Β στήλης μας δίνουν χαρακτηριστικά γνωρίσματα του έργου του ιστοριογράφου και ποιες του λογογράφου (σύμφωνα με την εισαγωγή του βιβλίου σας); Να το δείξετε συνδέοντας τις λέξεις Α στήλης με τις προτάσεις της Β στήλης που τους αντιστοιχούν.

Ιστοριογράφος ▶	Συντάσσει καταλόγους με ονόματα αρχόντων ή αξιωματούχων μιας πόλης. Καταγράφει τις μυθολογικές διηγήσεις (τους μύθους) ενός τόπου. Αναλύει και ερμηνεύει τα αίτια και τις συνθήκες εξέλιξης των γεγονότων.
Λογογράφος ▶	Ασχολείται με την καταγραφή προφορικών παραδόσεων και ταξιδιωτικών εντυπώσεων. Εφαρμόζει κριτική εξέταση και αξιολόγηση των πηγών.

2. Να διαγράψετε το λάθος στις ακόλουθες προτάσεις
- α. Με τις γενεαλογίες και τη μυθογραφία στο έργο του ασχολείται
ο λογογράφος / ο ιστοριογράφος
 - β. Για τον Πελοποννησιακό πόλεμο έγραψε
ο Ηρόδοτος / ο Θουκυδίδης
 - γ. Βιογραφίες ιστορικών προσώπων έγραψε
ο Πλούταρχος / ο Πολύβιος
 - δ. Σε επιστημονικές μεθόδους και επίπονη αναζήτηση της αλήθειας επέμεναν
οι ιστορικοί / οι λογογράφοι
- Να τεκμηριώσετε την επιλογή σας στη (δ) πρόταση κάνοντας αναφορά σε συγκεκριμένο ιστορικό ή λογογράφο.

3. Α. Πολύβιος, Ηρόδοτος, Αρριανός, Πλούταρχος, Θουκυδίδης, Ξενοφών, Διόδωρος. Να κατατάξετε τους ιστορικούς στην Β στήλη του παρακάτω πίνακα σύμφωνα με τη χρονική περίοδο που έζησαν.
- Β. Να γράψετε στη Γ στήλη το ειδικό αντικείμενο με το οποίο ασχολήθηκε ο καθένας επιλέγοντας από αυτά που δίνονται ακολούθως.
- Παγκόσμια ιστορία (από καταβολής κόσμου ως τις μέρες του)
 - Βιογραφίες σπουδαίων Ελλήνων και Ρωμαίων ανδρών
 - Κατάκτηση της Ελλάδας από τους Ρωμαίους
 - Πελοποννησιακός πόλεμος ως το 411 π.Χ.
 - Η εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου
 - Περσικοί πόλεμοι
 - Το τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου και τα γεγονότα μετά από αυτόν στην Ελλάδα και Μ. Ασία.

	Α	Β	Γ
α.	485-425 π. Χ.		
β.	455-399 π. Χ.		
γ.	431-355 π. Χ.		
δ.	200-118 π. Χ.		
ε.	1ος αι. π. Χ.		
στ.	50-120 μ. Χ.		
ζ.	95-180 μ.Χ.		

4. Να σημειώσετε με X στο αντίστοιχο τετράγωνο ποιος από τους ακόλουθους συγγραφείς είναι λογογράφος.
☐ Ηρόδοτος	☐ Θουκυδίδης	☐ Πολύβιος
☐ Πλούταρχος	☐ Εκαταίος	☐ Διόδωρος
5. Να συμπληρώσετε τα κενά σύμφωνα με τις πληροφορίες του βιβλίου σας.
- α. Ο _____ είχε ως κύριο στόχο να δείξει «με ποιο τρόπο και με ποια μορφή πολιτεύματος σχεδόν ολόκληρη η οικουμένη, σε

λιγότερο από πενήντα τρία χρόνια, υποτάχτηκε σε μια μοναδική εξουσία, την εξουσία των _____, γεγονός χωρίς προηγούμενο στο παρελθόν.»

- β. Ο _____ αναφέρει ότι σκοπός της συγγραφής του ήταν να δώσει στους μελλοντικούς αναγνώστες ένα «κτῆμα ἐξ αἰεί», για να γνωρίζουν τι συνέβη στον _____ πόλεμο και αξιοποιώντας αυτή τη γνώση να ενεργήσουν ανάλογα, όταν θα ξανασυμβούν «όμοια ή παραπλήσια» ...
- γ. Ο _____ θέτει ως στόχο του έργου του να καταγράψει «τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων» για να μη λησμονηθούν «ἔργα μεγάλα τε καὶ θωμαστά». Ο Κικέρωνας τον απεκάλεσε «_____ της ιστορίας».
- δ. Ο _____ μας έδωσε με το έργο του _____ το παλαιότερο σωζόμενο δείγμα απομνημονευματογραφίας, ενώ το έργο του _____ είναι η πρώτη μυθιστορηματική βιογραφία.
- ε. Ο _____ τονίζει χαρακτηριστικά ότι «δε γράφουμε ιστορία αλλά _____ ... πολλές φορές ένα μικρό πράγμα, μια φράση ή ένα αστείο φανερώνουν περισσότερο το χαρακτήρα απ' ό,τι μάχες πολύνεκρες.»
- στ. Ο Αρριανός από τη Νικομήδεια της Βιθυνίας είχε ως πρότυπο τον _____. Το γνωστότερο ιστορικό έργο του είναι το _____.

2. Ξενοφών Γρύλλου Ερχιεύς

A. Ερωτήσεις ανοικτού τύπου

Η ζωή του

1. Να δώσετε βασικές πληροφορίες για την καταγωγή του Ξενοφώντα και για το οικογενειακό περιβάλλον μέσα στο οποίο μεγάλωσε.

2. Σε ποια εποχή έζησε ο Ξενοφών; Να αναφέρετε το πιο σημαντικό για τον ίδιο γεγονός της εποχής εκείνης και να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.
3. Να σημειώσετε επιγραμματικά ποιες στρατιωτικές υπηρεσίες προσέφερε (ο Ξενοφών) και σε ποιον.
4. Ποιο γεγονός ή ποια προσωπική επιλογή του ιστορικού τον οδήγησε σε ρήξη με την πατρίδα του την Αθήνα;
5. Με βάση τα στοιχεία της εισαγωγής του βιβλίου σας να γράψετε ένα βιογραφικό σημείωμα για τον Ξενοφώντα αναφέροντας τους σημαντικότερους, κατά την κρίση σας, σταθμούς στη ζωή του.
6. Να εξηγήσετε γιατί οι Αθηναίοι εξόρισαν τον Ξενοφώντα από την πατρίδα του (394 π. Χ.) και γιατί πολύ αργότερα (365 π. Χ.) ανακάλεσαν αυτή τους την απόφαση. Να αιτιολογήσετε και τις δυο αποφάσεις των Αθηναίων.
7. Ποιες ήταν οι σχέσεις του ιστορικού με την πόλη της Σπάρτης; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με στοιχεία από την εισαγωγή του βιβλίου σας.
8. Ποια γεγονότα έπαιξαν κατά την κρίση σας σημαντικό ρόλο στη ζωή του Ξενοφώντα; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.
9. Να αναφέρετε ποια μόρφωση διέθετε ο Ξενοφών και ποιο ρόλο έπαιξε σ' αυτήν η καταγωγή του και η κοινωνική τάξη στην οποία ανήκε.

Το έργο του. Ενδιαφέροντα και ιδέες

1. Ποια ιστορικά πρόσωπα άσκησαν μεγάλη επίδραση στην προσωπικότητα και στις ιδέες του Ξενοφώντα;
2. Σε ποιες κατηγορίες κατατάσσονται τα έργα του και με ποια σειρά εκτιμούν οι μελετητές ότι γράφτηκαν;
3. Να αναφέρετε ενδεικτικά ένα ή δυο τίτλους και από τις τρεις κατηγορίες των έργων του ιστορικού (ιστορικά, σωκρατικά, διδακτικά).
4. Να αναφέρετε τρία από τα πιο δημοφιλή έργα του Ξενοφώντα, που χρησιμοποιήθηκαν ως διδακτικά βιβλία από την Αναγέννηση μέχρι σήμερα.

5. Να εξηγήσετε γιατί δεν είναι εύκολη η χρονολογική κατάταξη των έργων του Ξενοφώντα ούτε η διάκριση του φιλολογικού είδους στο οποίο ανήκει καθένα από αυτά.
6. Ο Ξενοφών είχε τη φιλοδοξία να συνεχίσει το έργο του Θουκυδίδη. Πόσο επιτυχημένη θεωρείται η προσπάθειά του από διάφορους μελετητές;
7. «Πολλά παραδείγματα ... αδικήσει» (Βλ. σχολικό βιβλίο, σ. 32): Ποια ηθική αρχή προβάλλει ο ιστορικός στο προηγούμενο απόσπασμα από τα *Ἑλληνικά* του και ποια σημασία της αποδίδει για την τροπή και την εξέλιξη των ιστορικών γεγονότων;
8. Ποιο χαρακτηρισμό απέδωσαν στον Ξενοφώντα οι θαυμαστές του έργου του στη ρωμαϊκή εποχή και γιατί;

Ο Πελοποννησιακός πόλεμος (431 - 404 π.Χ.)

1. Ποια ήταν τα αίτια και οι αφορμές του πολέμου;
2. Γιατί το σύνθημα με το οποίο οι Λακεδαιμόνιοι ξεκίνησαν τον πόλεμο «*τοὺς Ἑλληνας αὐτονόμους ἀφιέναι*» βρήκε απήχηση στις ελληνικές πόλεις;
3. Να αναφέρετε ονομαστικά τις φάσεις του πελοποννησιακού πολέμου, να τις προσδιορίσετε χρονολογικά και να γράψετε επιγραμματικά τα σημαντικότερα γεγονότα σε καθεμία φάση.
4. Πότε άρχισε, πότε τελείωσε ο πελοποννησιακός πόλεμος και ποιοι ήταν οι αντίπαλοι;
5. Να αναφέρετε την πρώτη και την τελευταία πράξη του πολέμου.

B. Ερωτήσεις κλειστού τύπου ή συνδυασμός ανοικτού και κλειστού τύπου

1. Να κατατάξετε τις ακόλουθες προτάσεις στην κατάλληλη σειρά, ώστε τα βιογραφικά στοιχεία του Ξενοφώντα να αποδίδονται σε σωστή χρονική ακολουθία:
 - Εγκαταστάθηκε στον Σκιλλούντα της Ολυμπίας όπου ασχολήθηκε με το συγγραφικό του έργο.
 - Συμμετείχε ως μισθοφόρος στο στράτευμα του Κύρου κατά του αδελφού του Αρταξέρξη.

- Εξορίστηκε από την πατρίδα του, την Αθήνα.
- Μεγάλωσε σε εύπορη οικογένεια στο Δήμο της Ερχιάς Αττικής.
- Αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το κτήμα του στον Σκιλλούντα και να μετακομίσει στην Κόρινθο.
- Οι Αθηναίοι του επιτρέπουν να επαναπατριστεί μετά από την άρση του ψηφίσματος για εξορία.
- Ακολούθησε τον Σπαρτιάτη βασιλιά Αγησίλαο στη μάχη της Κορώνειας.
- Υπηρέτησε στο σώμα των ιππέων της πατρίδας του, της Αθήνας.
- Οδήγησε τους Έλληνες μισθοφόρους (τους Μυρσίους) από τα βάθη της Μ. Ασίας πίσω στην πατρίδα τους.
- Έστειλε τους γιους του Γρύλλο και Διόδωρο να υπηρετήσουν στον αθηναϊκό στρατό.

2. Α. Να σημειώσετε με X στο αντίστοιχο τετράγωνο, γιατί οι Αθηναίοι με ψήφισμά τους εξόρισαν τον Ξενοφώντα.

Οι Αθηναίοι τον εξόρισαν, επειδή

- αρνήθηκε να υπηρετήσει στον αθηναϊκό στρατό
- κατατάχτηκε ως μισθοφόρος στο στρατό του Κύρου στη Μ. Ασία
- ανήκε στην τάξη των ιππέων και συναναστρεφόταν με το Σωκράτη
- στη μάχη της Κορώνειας (494 π.Χ.) παρατάχτηκε με το βασιλιά της Σπάρτης Αγησίλαο εναντίον της πατρίδας του της Αθήνας.
- δεν επέτρεψε στους γιους του να υπηρετήσουν στον αθηναϊκό στρατό.

Β. Να αναφέρετε αν οι Αθηναίοι αναθεώρησαν ποτέ αυτή την απόφασή τους και με ποια αφορμή.

3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τα απαιτούμενα βιογραφικά στοιχεία του Ξενοφώντα έχοντας το βιβλίο σας ανοιχτό.

Καταγόταν από την _____ και έζησε τον _____ π. Χ. αιώνα. Στα νεανικά του χρόνια έζησε τη δίνη του _____ πολέμου και υπηρέτησε και ο ίδιος την πατρίδα του ως _____. Μετά το τέλος του πολέμου συμμετείχε ως _____ στην

εκστρατεία του Κύρου κατά του αδελφού του βασιλιά Αρταξέρξη του Β΄ στη Μ. Ασία. Στην επιστροφή γνώρισε το βασιλιά της Σπάρτης _____ και εντυπωσιάστηκε από τις ικανότητές του. Τον ακολούθησε στη μάχη της _____ εναντίον ενός αντισπαρτιατικού συνασπισμού στον οποίο συμμετείχε και η Αθήνα. Οι Αθηναίοι μετά από αυτό τον _____. Οι Σπαρτιάτες όμως του πρόσφεραν «_____», άδεια δηλαδή παραμονής στη Σπάρτη, και ένα κτήμα κοντά στην Ολυμπία. Εκεί ασχολήθηκε με το συγγραφικό του έργο.

Τα έργα του χωρίζονται σε _____, _____ και _____.

Ο Ξενοφώντας επηρεάστηκε βαθιά από δυο μεγάλες μορφές της εποχής του, τον _____ και τον _____. Από τους προγενεστέρους του ιστορικούς θαύμαζε πολύ το _____ και είχε τη φιλοδοξία να συνεχίσει το έργο του, γι' αυτό και στο δικό του ιστορικό έργο με το γενικό όνομα «_____» εξιστορεί τα γεγονότα από το _____ μέχρι το _____ π. Χ.

4. Α. Να χαρακτηρίσετε με Χ στο αντίστοιχο τετράγωνο, ως σωστές ή λανθασμένες τις ακόλουθες προτάσεις που αναφέρονται στη στάση του Ξενοφώντα απέναντι στα ιστορικά γεγονότα, την πίστη του σε ηθικές αξίες και σε κρίσεις για το άτομό του.

Ο Ξενοφών:

	Σ	Λ
α. διέθετε βαθιά φιλοσοφημένη πολιτική σκέψη	☐	☐
β. καταδίκασε την αυθαιρεσία και την ανηθικότητα της εξουσίας	☐	☐
γ. θεωρήθηκε από τους αλεξανδρινούς φιλολόγους ανώτερος από τον Ηρόδοτο και το Θουκυδίδη	☐	☐
δ. παρά τις προσπάθειές του έδωσε μια συγκεκριμένη εικόνα των πολιτικών εξελίξεων του 5ου π.Χ. αι.	☐	☐
ε. απέδωσε σε θεϊκή τιμωρία την ήττα των Σπαρτιατών από τους Θηβαίους στα Λεύκτρα το	☐	☐

371 π.Χ. και την παρακμή τους

στ. κέρδισε το θαυμασμό πολλών μελετητών του έργου του, οι οποίοι τον απεκάλεσαν *άττική*
μέλισσα και *άττική μοῦσα*.

B. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας σε μια πρόταση που χαρακτηρίσατε ως σωστή με βάση τα στοιχεία της εισαγωγής του βιβλίου σας.

5. Να συνδέσετε με βέλη τους τίτλους των έργων του Ξενοφώντα στην Α στήλη με τις αναφορές στο περιεχόμενο που τους αντιστοιχεί στη Β στήλη. Δυο στοιχεία της Β στήλης περισεύουν.

<i>Κύρου</i> <i>Ἀνάβασις</i> ▶	Εξιστόρηση των γεγονότων της περιόδου 411-362 π.Χ στην Ελλάδα και Μ. Ασία. Εγκωμιαστική βιογραφική έκθεση των αρετών του Σπαρτιάτη βασιλιά.
<i>Ἀπομνημονεύματα</i> <i>Σωκράτους</i> ▶	Προτάσεις λύσεων για την εξυγίανση των οικονομικών του κράτους των Αθηνών στα μέσα του 4ου π. Χ. αιώνα. Διάλογος ανάμεσα στον τύραννο των Συρακουσών και τον ποιητή Σιμωνίδα για τις διαφορές ανάμεσα στη ζωή του τυράννου και του απλού πολίτη. Συζητήσεις και διάλογοι του μεγάλου στοχαστή και δασκάλου που προβάλλουν την ηθική του επιρροή στους γύρω του.
<i>Κύρου</i> <i>Παιδεία</i> ▶	Η συμμετοχή δέκα χιλιάδων μισθοφόρων στην εκστρατεία του Κύρου εναντίον του αδελφού του το 401 π. Χ. και η περιπετειώδης επιστροφή τους.
<i>Ἑλληνικά</i> ▶	Ο Σωκράτης αντικρούει την κατηγορία της αθεΐας και προβάλλει την ηθική του και τη σοφία του. Μυθιστορηματική βιογραφία, στην οποία

Τέρον ▶ ο συγγραφέας αλλάζει ιστορικά στοιχεία και επινοεί περιστατικά, για να προβάλλει τις δικές του ιδέες σχετικά με την εκπαίδευση του ιδανικού ηγέτη.

3. Έλληνικά

A. Ερωτήσεις ανοικτού τύπου (σύντομης απάντησης)

1. Από ποιο χρονικό σημείο αρχίζει και σε ποιο τελειώνει η ιστορική αφήγηση του Ξενοφώντα στα *Ελληνικά*;
2. Σε πόσα βιβλία χωρίζονται τα *Ελληνικά* του Ξενοφώντα και πόσες ενότητες διακρίνονται στην ιστορική καταγραφή του;
3. Ποιο είναι το περιεχόμενο του 2ου βιβλίου των *Ελληνικών* και ποιο ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει;

B. Ερώτηση κλειστού τύπου

Τα παρακάτω γεγονότα καταγράφονται από τον Ξενοφώντα στα *Ελληνικά*. Να τα κατατάξετε στη σωστή χρονολογική σειρά:

Σωστή σειρά

- Άνοδος της δύναμης της Θήβας α)
- Κατάληψη της εξουσίας στην Αθήνα από τους Τριάκοντα τυράννους β)
- Μάχη της Μαντινείας γ)
- Αποκατάσταση της δημοκρατίας στην Αθήνα δ)
- Πελοποννησιακός πόλεμος, τελευταία περίοδος - ήττα και παράδοση της Αθήνας ε)
- Μάχη των Λεύκτρων στ)

- Ειρήνη του βασιλέως ζ)
(Ανταλκίδειος ειρήνη)

4. Ερωτήσεις για όλη την εισαγωγή (για το σπίτι)

1. Παρακολουθώντας (στην εισαγωγή του βιβλίου σας) την ελληνική ιστοριογραφία από τον 5ο αι. π. Χ. έως και το δεύτερο αιώνα μ. Χ. να σημειώσετε τις διαφορετικές τάσεις που καταγράφονται κατά την εξέλιξή της.
2. Με βάση τα στοιχεία που δίνονται στην εισαγωγή του βιβλίου σας για το έργο του Ηροδότου και του Θουκυδίδη να γράψετε σε ποια σημεία διαφέρει το έργο του δεύτερου από του πρώτου. Να επισημάνετε τα στοιχεία εκείνα που, κατά τη γνώμη σας, κάνουν το έργο του ενός και του άλλου αξιόλογο.
3. Με βάση τα στοιχεία της εισαγωγής του βιβλίου σας να σκιαγραφήσετε την προσωπικότητα του Ξενοφώντα ως συγγραφέα και ως Αθηναίου πολίτη.